

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep haftanın son gününde ayrışan bir tablo çizdi. Gelişmiş ülkelerde Kasım ayı imalat sektörü satın alma yöneticileri endeksi (PMI) nihai verileri açıklandı ve rakamlar genelde hafif de olsa yukarı yönlü revize edildi. ABD'de ISM imalat endeksi Kasım'da yükseleceği beklentilerine karşın 46,7'de sabit kaldı. Yeni siparişlere yönelik alt endeks yükselse de, üretim ve istihdam endekslerindeki düşüş genel endeksi sınırladı. ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Jerome Powell faiz indirimini konuşmak için erken olduğunu söylerken, enflasyonun kesin biçimde %2'lik hedefe dönene kadar para politikasının kısıtlayıcı kalacağını ifade etti. Avrupa Merkez Bankası (ECB) üyesi ve Fransa Merkez Bankası Başkanı François Villeroy de Galhau yeni bir şok gelmediği durumda faiz artırımlarının sona ermiş olabileceğini belirtti. Fakat faiz indirimleri için şu an erken olduğunu, 2024'te zamanı geldiğinde değerlendirilebileceğini söyledi. Tahvil faizlerinde düşüş görülürken Almanya 10 yıllık tahvil faizi 9 baz puan gerilemeyle %2,36, ABD 10 yıllık tahvil faizi de 13 baz puan düşüşle %4,22 seviyesine geldi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,5 gerilese de, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %0,6 artış gösterdi. Dolar endeksi %0,2 gerilerken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri de ortalamada %0,4 değer kaybetti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatında OPEC+ toplantısı sonrasında yaşanan düşüş sürdü ve %4,8 geriledi. Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %6,4 artış gözlenirken, altının ons fiyatı %1,7 yükseldi.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı Cuma günü pozitif bir seyir izledi. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Kasım ayı imalat PMI rakamlarını, İstanbul Ticaret Odası (İTO) da İstanbul Ücretliler Geçişme Endeksi Kasım ayı sonuçlarını yayımladı. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri haftanın son gününde sırasıyla %1,0 ve %1,2 artış kaydetti. Ülke risk primi ve TL cinsi uzun vadeli tahvil faizlerinde düşüş görüldü. Öte yandan, TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,1 değer kaybetti.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	28,89 ▲ 0,1%	BİST 100	8.026 ▲ 1,0%
TR 2Y	39,87 ▲ 101 bp	TR 10Y	25,51 ▼ -26 bp
DXY	103,3 ▼ -0,2%	MSCI Dünya	3.041 ▲ 0,6%
Altın (ons, \$)	2.071 ▲ 1,7%	ABD 10Y	4,22 ▼ -13 bp
Brent (varil, \$)	78,9 ▼ -4,8%	Karbon (ton, €)	72,5 ▲ 2,4%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,1%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,6%
Euro/Dolar	0,0%
Dolar Endeksi	-0,2%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,4%
Dolar/Brezilya Reali	-0,8%
Dolar/Japon Yeni	-0,9%
Dolar/Meksika Pesosu	-1,2%
Dolar/Güney Afrika Randı	-1,2%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	1,1%
MSCI Latin Amerika	0,9%
MSCI Kuzey Amerika	0,7%
MSCI Dünya	0,6%
MSCI GOÜ Avrupa	0,5%
MSCI Avrupa	0,3%
MSCI GOÜ	-0,5%
MSCI Asya Pasifik	-0,6%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	TÜFE (aylık değişim)	Kasım	%3,9	%3,43
Almanya	Dış Ticaret Dengesi (milyar euro)	Ekim		16,5

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yeni günde küresel piyasalarda risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Ticaret Bakanlığı Kasım ayı öncü dış ticaret istatistiklerini yayımladı ve dış ticaret açığında daralma görüldü. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 2024 yılında asgari ücrete bir kez zam yapılacağını belirlerken, yakında enflasyonun kalıcı bir şekilde dizginlendiğinin görüleceğini söyledi. Gün içinde küresel tarafta Almanya Ekim ayı dış ticaret istatistikleri ile ABD fabrika siparişleri verileri izlenecek. Yurtiçinde ise bugün TÜİK Kasım ayı enflasyon rakamlarını açıklayacak. Ayrıca Hazine ve Maliye Bakanlığı bugün 2 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil ihracı gerçekleştirecek.

İstanbul Sanayi Odası Kasım ayı imalat PMI verilerini yayımladı. Ekim'de 48,4 olan imalat PMI, Kasım'da 47,2 olarak gerçekleşti ve faaliyet koşullarında gözle görülür bir yavaşlamaya işaret etti. Hem yurt içi hem de yurt dışındaki durağan piyasa koşulları, son çeyrek ortasında yeni siparişlerin ivme kaybının sürmesine ve böylece Kasım 2022'den bu yana en sert yavaşlamanın kaydedilmesine yol açtı. Jeopolitik gerginlikler ve ham madde teminindeki zorlukların üretimin gerilemesinde etkili olduğuna dikkat çeken İSO Türkiye Sektörel PMI Kasım ayı raporuna göre, takip edilen 10 faaliyet kolunun üçünde üretim artarken, istihdamda düşüş yaşanan faaliyet kolu az farkla çoğunlukta kaldı.

İstanbul'da Kasım'da tüketici fiyatlarında enflasyon hafif yükseldi. Kasım'da ücretliler geçinme endeksi aylık bazda %3,8 artarken, yıllık enflasyon Ekim ayındaki %72,7'den %73,9'a yükseldi. Ana harcama kalemlerinde aylık bazda en hızlı artış %5,5 ile kültür, eğitim ve eğlence harcamalarında olurken, bunu %4,9 ile konut ve %4,8 ile gıda harcamaları izledi. Ulaştırma harcamalarında ise %0,5'lik bir düşüş kaydedildi.

Ticaret Bakanlığı Kasım ayı öncü dış ticaret verilerini yayımladı. Buna göre, Kasım'da ihracat yıllık bazda %5,2 artarak 23,0 milyar dolar oldu. Aynı dönemde ithalat %5,6 oranında daralarak 28,9 milyar dolara indi. Bu sonuçla dış ticaret açığı yıllık bazda %32,6 azalarak 5,9 milyar dolara geriledi. Ocak-Kasım döneminde ise ihracatta %0,7 artış kaydedilirken, ithalatta artış %0,5 olarak gerçekleşti. Dış ticaret açığı ise 99,8 milyar dolar ile geçen yılın aynı dönemi ile hemen hemen aynı seviyede kaldı.

28. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'nda (COP28) üçüncü gün geride bırakılırken öne çıkanlar karbon piyasaları, emisyon ticaret sistemleri ve hidrojen & biyoyakıt teknolojileri gibi maddeler oldu. 118 ülke enerji dönüşümü kapsamında 2030'a kadar enerji kapasitesini üç katına ve enerji verimliliğini iki katına çıkarma sözü verdi. Hindistan ve Çin imzacı ülkeler arasında yer almadı. 134 ülke Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) Sürdürülebilir Tarım, Dayanıklı Gıda Sistemleri ve İklim Eylemi Bildirgesi'ni imzaladı. COP28'in üçüncü günü olan "Sağlık Günü"nde 123 ülke sağlık deklarasyonuna imza atarak iklim krizinin büyüyen sağlık etkilerini tanıdı. Cuma günü Almanya Şansölyesi Olaf Scholz gelişmekte olan ülkelerde çelik, çimento ve alüminyum gibi sektörlerin karbonsuzlaştırılmasına yardımcı olacak "İklim Kulübü"nü kurulduğunu açıkladı. Kulübün 36 üyesi arasında Türkiye yer almıyor. BAE 30 milyar dolar tutarında bir iklim odaklı fon kurduğunu açıkladı. Alterra isimli fon iklim odaklı en büyük özel sektör fonu olacak.

COP Gündemi

İş Bankası karbonsuzlaşma yolunda 2030 hedeflerini duyurdu. Basında yer alan ve bankadan yapılan açıklamaya dayandırılan habere göre, 2030'a kadar emisyon yoğunluğunun 2021 baz yılına göre enerji sektöründe %61, çimentoda %21 ve demir-çelikte %10 azaltmayı hedefliyor. Belirlenen hedeflerin, bankanın sürdürülebilirlik stratejisinin temel bir unsurunu temsil ettiği ve müşterilerinin yeşil dönüşümünde yol gösterici bir iş ortağı olma amacını yansıttığı ifade edildi. İş Bankası Genel Müdürü Hakan Aran, iklim değişikliğiyle mücadele konusundaki çalışmalarının ivmelenecek devam ettiğini, Net Sıfır Bankacılık Birliği taahhütleri kapsamında hedeflerine ulaşabilmek için karbon yoğun sektörlerde 2030 ara dönem emisyon azaltım hedeflerini ortaya koyduklarını vurguladı. Bankanın kredi portföyünü iklim riskleri bakımından ele almaya devam ettiklerini, iklim değişikliğini yeşil dönüşüm için yarattığı fırsatlar açısından da değerlendirdiklerini belirtti. Bu kapsamda 2026'ya kadar sürdürülebilir finansman alanına yönelik 300 milyar TL'lik kaynak paketi ile de ekonomideki yeşil dönüşüme katkı sağlamayı taahhüt ettiklerini söyledi. Banka ayrıca ekonomideki yeşil dönüşümü desteklemek üzere Net Sıfır Bankacılık Birliği ara dönem hedeflerinin yanı sıra 2040'a kadar kademeli olarak kömür finansmanını da sonlandıracağını açıkladı.

Kalkınma Gündemi

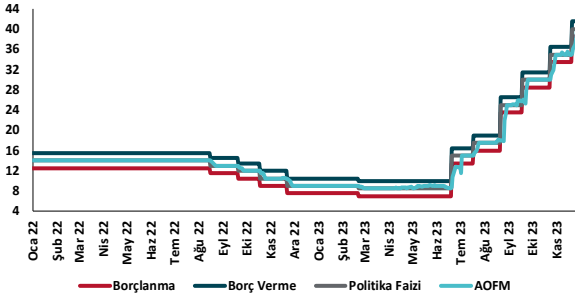

Şirket ve Sektör Haberleri

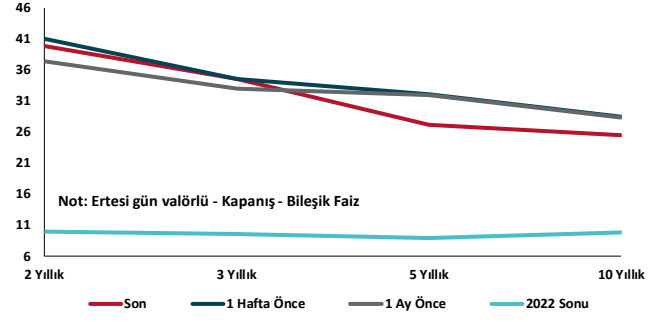
Sermaye Piyasası Kurulu, 3 şirketin halka arz başvurusunu onayladı. Mega Metal, Kuzey Boru ve Sur Tatil Evleri GYO başvuruları onaylanan şirketler oldu.

Avrupa Konseyi tarafından geçtiğimiz Ekim ayında kabul edilen Avrupa yeşil tahvil standardına yönelik düzenleme AB Resmi Gazetesinde yayımlandı. Düzenleme çevresel açıdan sürdürülebilir tahvil ihraçlarında "Avrupa Yeşil Tahvili" veya "EuGB" etiketlerinin kullanılabilmesi için gerekli olan standartları ve denetim unsurlarını içeriyor. Düzenleme ile yeşil badananın önüne geçilerek, yatırımcıların tahvil ihraçları ile elde edilen kaynakların Avrupa Birliği taksonomisine uygun olan meşru yeşil projelerin finanse edildiğine yönelik güveninin sağlanması hedefleniyor.

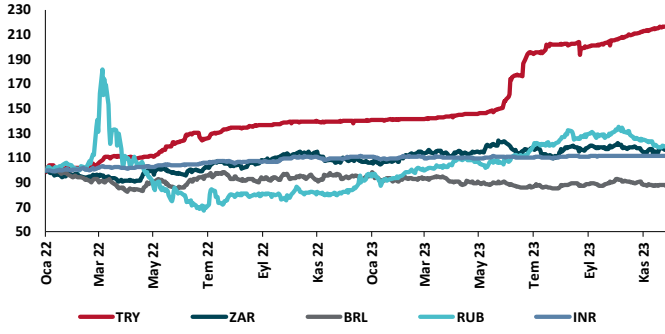
TCMB Faiz Koridoru

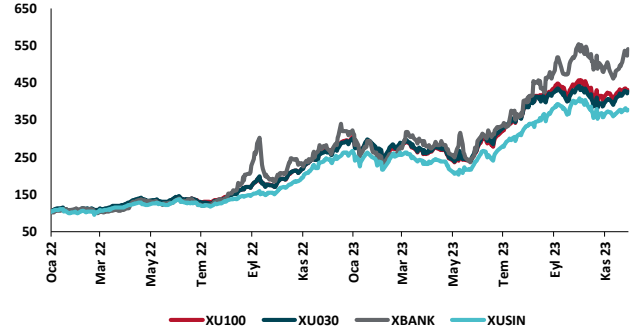
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

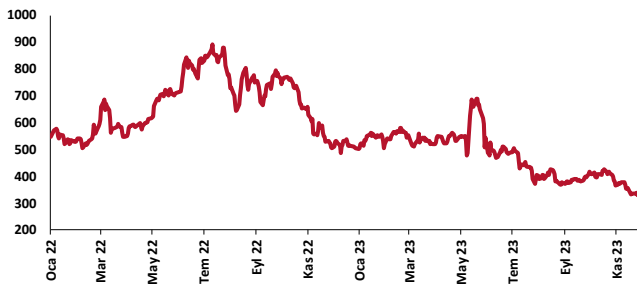
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2021=100)

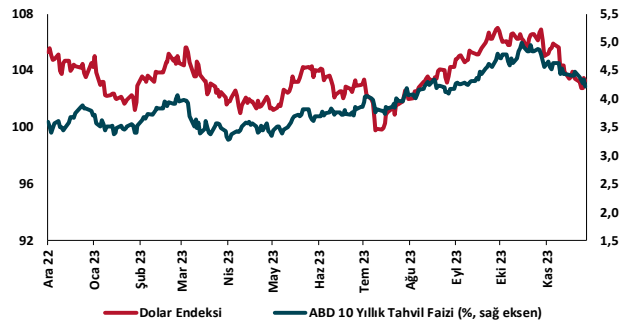
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

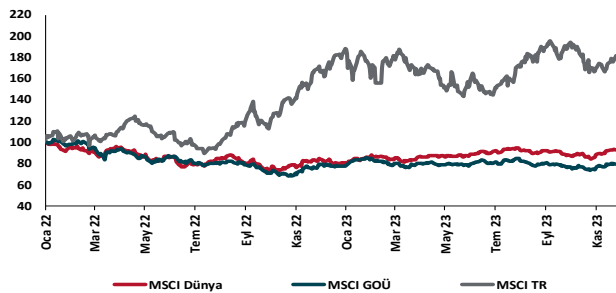
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

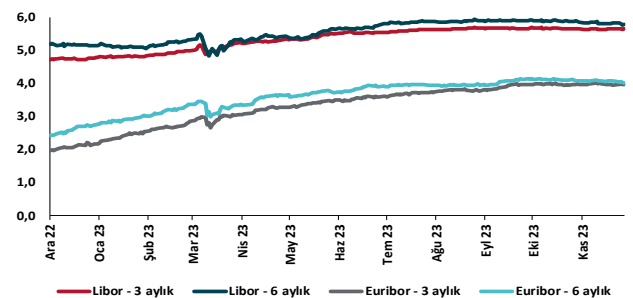
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.